تۇتۇق بەرمەيدىغان قىز

قىسقىچە مەزمۇنى

كەنتتە بىرلىشىپ سۇ ئامبىرى ياساش ئۈچۈن كۆپچىلىك چاغاننىڭ ھارپاكۈنى ئاخشىمىغىچە دەم ئالمىدى. ۋاڭ داشېر ھەدە كويۇنۇپ، ئېرى بىلەن قىزىنى دەم ئېلىۋېلىشقىلار دېمەكچى ئىدى، ئەمما ئۇلار تۇيدۇرماستىن ئىش ئورنىغا كەتكەن ئىدى. ۋاڭ داشېر ھەدە ئىزدەپ ئىش ئورنىغا باردى، ئەمما چوڭ سەكرەپ ئىلگىرلەشنىڭ ئىلھامى ئاستىدا، ئۇ ئۆزىمۇ سۇ ئامبىرى ياساشقا كىرىشىپ كەتتى.

بۇ كىتاپ خەلق سەنئەت نەشرىياتى تەرىپىدىن 1958 - ژىل
9 - ئايدا بېيجىڭدە نەشر قىلىنغان بىرىنچى نەشرى بىرىنچى
باسمىسىدىن تەرجىمە قىلىندى.
本書根据人民美术出版社1958年9月北京第一版第一次印刷版本譯出

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

1957 ـ ژىلىنىڭ قىش پەسلىدە پۈتۈن خەلقىمىز ئىشلەپچىقىرىش بويىچە چوڭ سەكرەپ ئىلگىرلەش دولقۇنىنى كوتۇرۇۋەتتى. دېخانچىلىق كوئوپېراتىۋىدىن ۋاڭ داشۇ تاغا بىلەن ئۇنىڭ قىزى شاڭفوڭ سۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشىغا قىزغىن قاتناشتى.

چاغاننىڭ هارپا كۆنى ئاخشىمى ۋاڭداشىرهەدە تاقەتسىزلىنىپ تالاغا چىقتى، ئۇ، ئۆيدىكىلەر بۈگۈن كېچە ئۇبدانراق دەم ئالسا، ئەرتە چاغاننى ياخشى ئۆتكۈزسەك دېگەن ئويدا ئىدى، ئۇ بىر هازاغىچە ساخلىدى، ئەمما، ئۇلار قايتىپ كەلمىدى، بۇ ۋاڭداشىرهەدىنى هەقىقەتەن بىر ئاز بىارام قىلدى.

ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

دەل شۇۋاختتا ۋاڭ داشۇ تاغا بىلەن شاڭفۇڭ ئۆيىگە قايتىپ كېلىۋاتاتتى. ئۇلار ئايىتلىڭ ئىككىسىنى ئامبىرى قورۇلۇشى پۈتمەي قالارمىكىن، دەپ ئەندىشە قىلاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە يامغۇر يېغىپ قورۇلۇشنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يەتكۈزۈپ قويۇشىدىنمۇ قورقاتتى. شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار كوپچىلىك بىلەن بىللە ھارپا كۈنى كېچىسىمۇ ئىشلەشكە، چاغاندىمۇ دەم ئالماسلىققا قارار قىلىشتى.

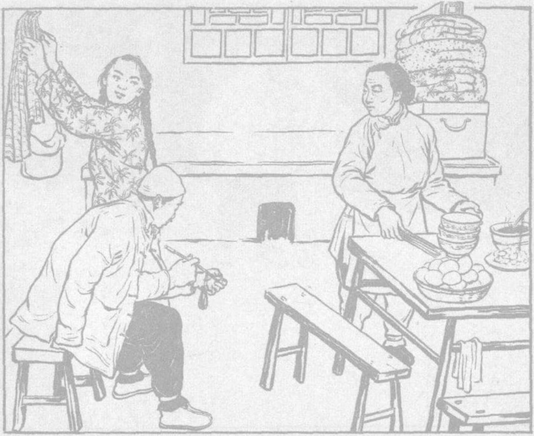

ئاتا ـ بالا ئىشىكتىن كىرىشى بىلەن تەڭ، ساقلاپ
بىتاقەت بولغان ۋاڭداشېر ھەدىسىنىڭ ئاغزى ئېچىلدى:
«توخۇمۇ قىچقارمىدى، تاڭمۇ ئاتمىدى، قايتىپ كېلىپ
نېمە قىلاتتىڭلار؟...سۇ ئامبىرى ياسىساڭلار بولمامدۇ،
قوساقنىڭ نېمە كېرىكى بار؟».

www.uyghurkitap.com

. ئاتا ـ بالا ھېچقايسىسى بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلمىدى، ۋاڭداشىر شاڭفۇگىنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنىڭ قولىنى سىلاپ كورۇپ، قولىنىڭ قاپىرىپ قان ئۇيۇپ قالغانلىغىنى كوردى ـ دە، ئىچى ئاغرىپ: «شاڭ فۇڭ! سەن تېخى كىچىك تۇرساڭ، مۇنداق جاپاغا قانداقمۇ چىدايسەن» ـــ دېدى.

شاڭفۇگنىڭ خىيالى سۇ ئامبىردا بولغاشقا ئانى-
سىنىڭ گېپى ئۇنىڭ قۇلۇغىغمۇ كىرمىدى. ئۇ، ئاتىسى
بىلەن بالدۇرراق ئىشقا بېرىشنى ئويلاپ ھەدەپ تاماق
يېيىشكە بېرىلىپ كەتتى، تاماقنى يەپ بولاي دېگەندە،
ئانىسىغا بوگۇن كېچە ئاتىسى بىلەن يەنە سۇئامبىرى
ياساشقا بارىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

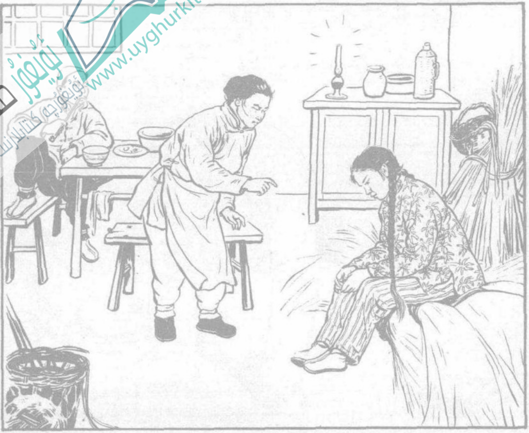

ۋاڭداشېر ھەدە قاپىغىنى تۈرۈپ: «بۈگۈن ھېچ-
يەرگە بارمايسەن، كونىلارنىڭ ژىل ئاخىرىدىكى كۈندە
غىزالىنىپ بولغاندىن كېيىن بۇ سۇغا ئاتلىماسلىق كېرەك،
ھارپا كۈنى ئىش قىلسا، ئۆمۈر بويى گاداي ئۆتىدۇ،
دېگەن سۆزلىرىنى ئاڭلىمىغانمىدىڭ؟ بۈگۈن مېنىڭ
پارچە-پۇرات ئىشلىرىمغا ياردەملىشىپ بەر، ئەدەپ
دېگەن ئەنە شۇ» — دېدى.

ۋاڭداشېر ھەدە ئاتا ــ بالا ئىككىسىنى «تۇتۇپ
قىلىش» ئۈچۈن، ئىككىسىنى توختىماستىن ئۇنىڭغا ــ
بۇنىڭغا بۇيرۇشقا كىرىشىپ كەتتى. ئۇنىڭ ئىشى تۈگۈ ــ
مىدى. شاڭفۇڭ ناھايىتى بىتاقەت بولدى ۋە ئانىسى يوق
ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، ئاتىسىغا بوش ئاۋاز بىلەن:
«مەن دۈيجاڭ. مېنىڭ مەسئۇلىيىتىم ئېغىر، قانداقسىمۇ
ئۆيدە بىخىرامان ئۇخلىغىلى بولسۇن؟» ــ دېدى.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى

ۋاڭداشۇ تاغا قىزىغا:« ئاناڭنىڭ ھەيۋىسى چوڭ بولغان بىلەن، ئۆزى گول خوتۇن، مەن بىر ئامال قىلىپ سېنى ماڭدۇرۇۋېتىمەن!» دېدى. دەل شۇچاغدا بۇ گەپلەرنى ئويگە كىرىپ كېلىۋاتقان ۋاڭداشېر ھەدىمۇ ئاڭلاپ قالدى ـ دە، ئاچچىغىنى باسالماي: «مېنىڭ گول ياكى گول ئەمەسلىكىمنى قېنى بۇگۇن كۆرۈپ باقسىلەر، مەنمۇسلەرنىڭ بىگىساڭلارنى كۆرۈپ باقاي» ــ دېدى.

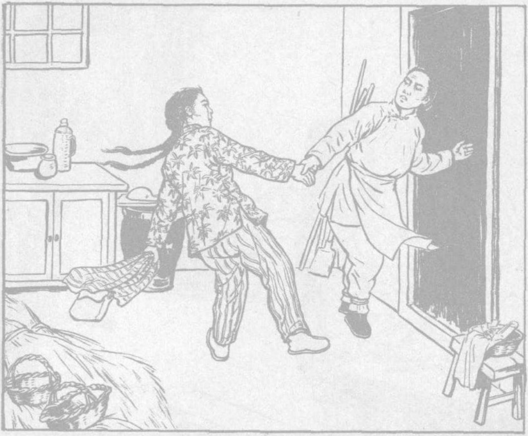

شاڭفۇڭ ئانىسىغا يالۋۇرۇپ: «ئانا بۈگۈن ئاخشام ناھايىتى ئالدىراش ئىشىمىز بار، ماڭا رۇخسەت قىلسىڭىز!» — دېدى. ئانىسى: «سەن سۆ ئامبىرى ياسايمەن دەپ كېچە-كۈندۈزلەپ جاپاتارتتىڭ، بۈگۈن ھارپا كۈنى ئوبدان دەم ئېلىۋالغىن» — دېدى-دە، قىزىنى ئەچكەركى ئۆيگە سۆرىدى.

www.uyghurkitap.com

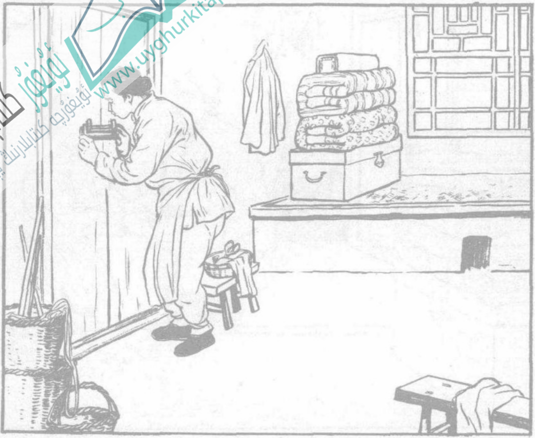

ئۇ، شاڭفۇگىنى ئىچكەركى ئۆيگە ئەكىرىپ ئىشىكنى ئېتىپ قويدى. شاڭفۇڭ «ئانا، ئىشىكنى ئەتمەڭ» دېۋىدى ئانىسى ھەم مېھرىۋانلىق ھەم خاپىلىق بىلەن: «نىمە ۋاقىرايسەن؟ پاتىراق ئۇخلىغىن!» — دېدى.

ۋاڭداشېر ھەدە ئەمدى «دىققەت»نى ۋاڭداشۇ تاغىغا تاشلىدى. ۋاڭداشۇ تاغا ئاستا چىقىپ كېتىش ئۈچۈن: «سىنىڭ غەمخورلىغىڭغا كوپ رەخمەت، ئىشقا بارغىلى قويمىساڭمۇ مەيلى، لېكىن ئىشقا رۇخسەتسىز چىقماي خاتالىشىپ قالماسلىق ئۈچۈن بىرىپ رۇخسەت سوراپ كېلەي»— دېگەن باھانىنى تاپتى. ئەمما ۋاڭداشېر ھەدە ئۇنىڭ ھىلىسىنى ئاللىقاچان بىلىۋالغان ئىدى. شۇڭا ئۇنىڭ ئۇنىمىغانىغا ئۇنىماي پېشىغا ئېسىلىپ دەم ئالسەن دەپ تۇرىۋالدى.

www.uyghurkitap.com

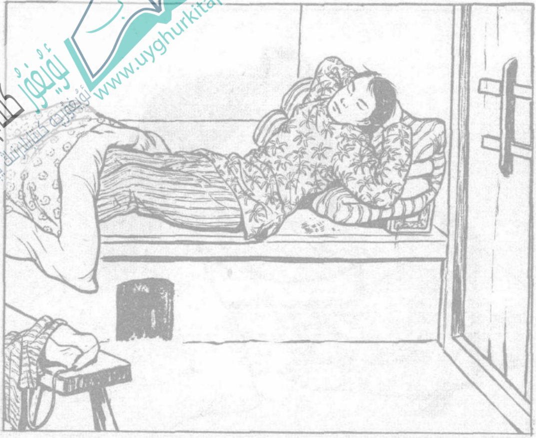

شاڭفۇڭ ئۆيگە سولۇنۇپ قالغاندىن كىيىن ئۇنىڭ ئىچى تىت-تىت بولۇپ كەتتى. ئۇ، ناھايىتى ھارغانلىغى ئۈچۈن كاڭدا يېتىپ ئۇزاق ئۆتمەيلا تاتلىق ئۇيقۇغا كەتتى.

كەچ سائەت 11 لەردە ۋاڭداشىر ھەدەچاپىنىنى
يېپىنچاقلاپ ئاستا ئىشىك ئالدىغا كەلدى، ئۇيىنىڭ
ئىچى جىم-جىت ئىدى، ئىشىكنىڭ يورۇغىدىن قىزىنىڭ
قاتتىق ئۇخلاپ كەتكەنلىگىنى كۆردى-دە، ئۇيگە
كىرىپ قىزىغا يوتقان يېپىپ قويدى ۋە ئاندىن خاتىر-
جەم بولدى.

www.uyghurkitap.com

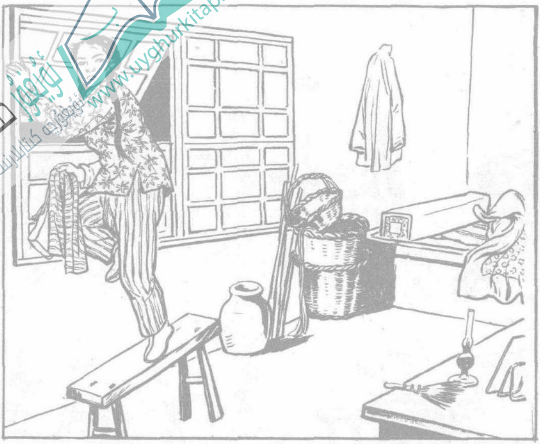

ئەممابۇنىڭ بىلەن شاڭفۇڭ ئويغۇنۇپ كەتتى. ئۇ يېرىم كېچە بولۇپ قالغانلىقىنى ۋە ئۆزىنىڭ ئۆيگە سولۇنۇپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ ناھايىتى بىتاقەت بولدى. ئۇ بىردىنلا روجەكنىڭ ئېتىلمەي قالغانلىقىنى كۆرۈپ قالدى ـ دە، روجەكتىن ئارتىلىپ چىقىپ كەتتى.

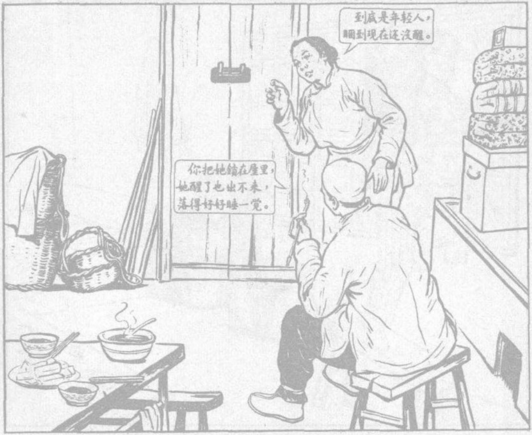

ئەرتىسى ئەتىگەندە ۋاڭداشېر ھەدە قىزى ياتىدىـ
غان ئۆينىڭ ئىشىگى ئالدىغا كېلىپ قىزىنى چاقىقان قوپۇپ
ھېيتلىق مەزە يېيىشكە قىچقاردى. بىر ھازاغىچە چاقىرىپ
ئاۋاز چىقمىغاندىن كېيىن: «بالا دېگەن بالادە، تا شۇـ
كەمگىچە قوپمىغىنىنى قارا» — دېدى. ئاتىسى: «سەن
ئۇنى ئۆيگە سولاپ قويدۇڭ، ئويغانغان بىلەنمۇ چىقالـ
مايدۇ، شۇڭا راسا ئۇيقۇغا چۆشكەندۇ!» — دېدى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگى ئادرېسى

ۋاڭداشېر ھەدە ئىشىكنى ئېچىپ قارىۋىدى، ئۇيدە ھېچكىم كورۈنمىدى. ئۇ:«قاراڭلا، بۇ شەيتان قىزنى!»ــ دەپ تېررىكتى. ۋاڭداشۇ كۈلۈپ: «مەن بارسۇن دەپ شۇنچە قىلسام سەن ئۇنۇمىۋىدىڭ»ــ دېدى.

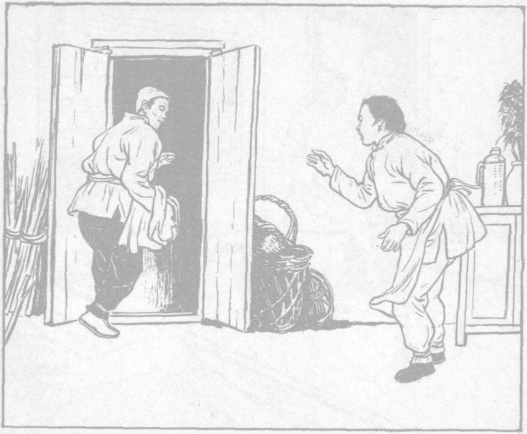

18. ۋاڭداشۇ تاغا شۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ «سەن رەنجىمىگىن، مەن ئۇنى قوغلاپ تۇتۇپ كېلەي» — دەپ ئارقىسىغا بۇرۇلدى-دە، تالاغا ژۇگەردى. ۋاڭداشىيو ھەدە قانداق قىلىشنى توختۇتۇپ ئالالمىدى.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ۋاڭداشىر ھەدە بىردەم ئويلاپ تۇرۇپ، بىر سوۋەت توغاچنى ئالدى-دە، سۇ ئامبىرى تەرەپكە قاراپ كەتتى.

ۋاڭداشېر ھەدە بىر ئايلىنىپ چىقىپ، يول تاپال‑
ماي قالدى! بۇرۇن بۇيەر ئېگىز‑پەس تاغ يولى ئىدى،
ھازىر بۇ يەردە ناھايىتى كاتتا بىر سۇ ئامبىرى ۋۇجۇتقا
كەپتۇ ...ئۇقارىغانىسىرى ئۇنىڭغا ئاجايىپ كورۇنەتتى،
قارىغانسىرى ھەۋىسى كېلەتتى.

www.uyghurkitap.com

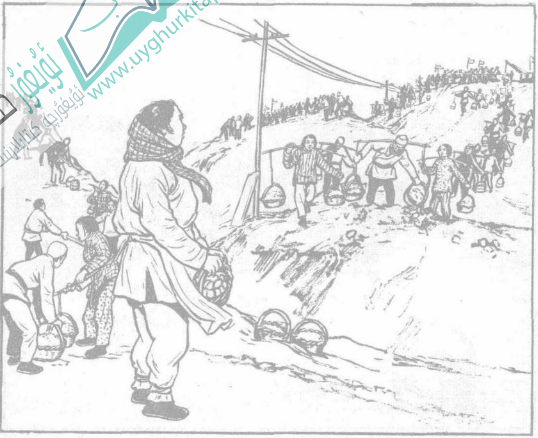

ۋاڭداشېر ھەدە يەنە ئالدىغىراق بېرىپ قارىدى، ئادەملەر خۇددى دېڭىزدەك دولقۇنلاپ تۇراتتى، 60 ياشتىكى قېرى بوۋايلار، چېچى ئاقارغان مومايلاردىن تارتىپ، 10 نەچچە ياشلىق قىزلارغىچە ھەممە ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن تۇپا توشۇۋاتاتتى، بۇنى كۆرۈپ ئۇ ھاڭ ـ تاڭ بولۇپ قالدى.

ۋاڭداشۇ تاغا خوشال ـ خوراملق بلەن بر ئەپكەش توپنی تاققا ئېلپ چقپ كېتۋاتاتتی، ئارقا تەرەپـتن بر ئادەمنڭ قچقارغانلقنی ئاڭلاپ قالدی، ئارقسغا بۇرۇلۇپ قارۋدی خوتۇنی ئكەن. ئۇ يەنە بر چاتاق چقارمسۇن دەپ قورقۇپ ئاڭلمغانغا سېلپ مڭۋەدی.

www.uyghurkitap.com

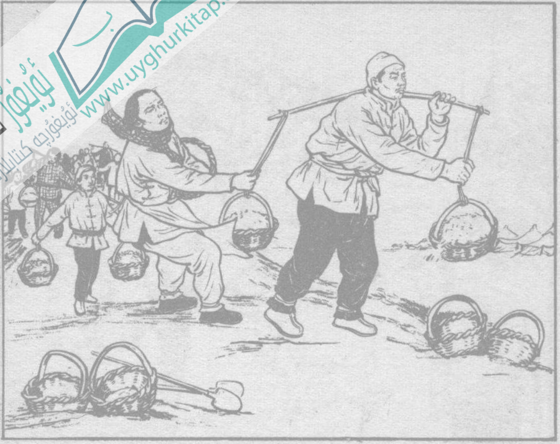

ۋاڭداشىر ھەدە ئېرىنىڭ توختىماي كېتىۋاتقان-
لىقىنى كورۇپ، ژۇگۇرۇپ باردى-دە، ۋاڭداشۇ تاغى-
نىڭ ئەپكىشىنى تۇتۇۋالدى ۋە شاڭفۇڭ نەدە دەپ
سورىدى. ۋاڭداشۇ تاغا بېشىنىمۇ كوتەرمەستىن: «بىل-
مەيمەن، كورمۇدۇم» — دېدى.

ۋاڭداشېر ھەدە شاڭفوڭنى ئىزدەپ ۋاڭداشۇ
تاغىنىڭ كەينىدىن ماڭدى. ئەر-ئايال، ياش-قېرى
ھەممىسىنىڭ سۇ ئامبىرى ياساۋاتقانلىقى ئۇنى ناھايىتى
تەسىرلەندۇردى! ئۇنىڭ ئۈستىگە سۇ ئامبىرى پۈتكەن-
دىن كېيىن 10 مىڭ مۇ يەرنى سۇغارغىلى بولىدىغانلىقىنى
ئاڭلاپ تېخىمۇ ھەيران قالدى.

www.uyghurkitap.com

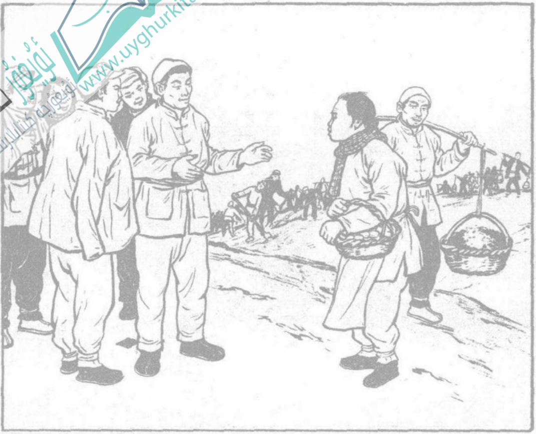

ئىش مەيداندىكى جىڭ شۇجى ۋاڭداشېر ھەددىمۇ سۇ ئامبىرى ياساشقا كەلگەن بولسا كېرەك، دەپ ئويلاپ قىزغىنلىق بىلەن: «ۋاڭداشۇ تاغا بىلەن شاڭفۇڭ سۇ ئامبىرى ياساشقا كەلدى، سىزمۇ كەپسىز، ھەقىقەتەن شەرەپلىك ئائىلە بولدۇڭلا! مەرھەمەت! مەرھەمەت!» — دېۋىدى، ۋاڭداشېر ھەدە تېخىمۇ ئوڭايسىزلىنىپ كەتتى.

26. ۋاڭداشۇ تاغا شۇ پەيتتىن پايدىلىنىپ، دەرھال
ژۇگورۇپ چېدىرغا باردى-دە شاڭفۇڭنى چاقىرىپ،
ئانىسىنىڭ ئۇنى ئىزدەپ كەلگەنلىكىنى، نىمە ئىشى
بارلىغىنى بىلمەيدىغانلىغىنى ئېيتىپ، چاقىقان موكوۋال
دېدى.

شاڭفۇڭ ئەمدىلا ئۆزىنى چەتكە ئېلىپ تۇرۇشىغا ۋاڭداشېر
ھەدە كېلىپ قالدى . ۋاڭداشۇ تاغا ئۇيگە قايتقىن دەپ نېسىھەت
قىلىشنى ئۇنۇتمىدى. ۋاڭداشۇ تاغا شاڭفۇڭنى ئېلىپ كېتمەن دەمدىكىن
دەپ قورقۇپ: «ھەر قانداق گەپ بولسا ئۆيگە بېرىپ قىلىشايلى، بۇ
يەردە باشقىلار ئاڭلاپ قالسا، سەت ئەمەسمۇ؟» — دېدى. ۋاڭداشېر
ھەدە: «نىمىسى سەت بولاتتى، سەن مېنى دەرھال دۈيجاڭنىڭ ئالدىغا
باشلاپ بار» — دەپ تۇرۇۋالدى. بىرسى كەت دېسە، بىرسى كەتمەي-
مەن، دەپ تاكاللىشىپ قالدى.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

شاڭفوڭ ھەممىنى ٴاڭلاپ تۇراتتى. ٴۇ، تاقەت قىلالماي
ژۇگرەپ چىقىپ، ٴانىسىنىڭ نىمە ٴۇچۇن دۇيجاڭنى ٴىزدەيدىغانلىغىنى
سورىدى. ۋاڭداشىر ھەدە دەرھال جاۋاپ بەرەلمىدى. شاڭفوڭ ٴانىسىغا
قايتىپ كېتىش دېۋىدى، ٴۇ، ٴۇنۇمىدى. ۋاڭداشۇ تاغىنىڭ ٴاچچىغى
كېلىپ: «قايتمامسەن، تازا قالاق ٴىكەنسەن»— دەپ تىللىۋەتتى.
ۋاڭداشىر ھەدە: «سەن كىشىگە بىر تەرەپلىمە قارىما! مەن ساڭا شۇنى
ٴېيتايكى، مەنمۇ سىلەر بىلەن بىللە سۇ ٴامبىرى ياساشقا قاتنىشى
مەن»— دېدى. كىم بىلسۇن، ۋاڭداشىر ھەدىمۇ سۇ ٴامبىرى ياساشقا
بەل باغلىغان ٴىكەن.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

書號:2178(4)490

关不住的姑娘（維吾尔文）

胡小孩 沈嗣安原作 阿章改編 盛此君絵

民族出版社翻譯出版 地址:北京安定門外和平东路
北京市書刊出版業營業許可證出字第047號
中央民族印刷厂排版 北京市印刷四厂
新华書店发行
1959年6月北京第一版 1959年6月北京第一次印刷
787×1092公厘1/48 印張5/8 印數:1—5.800冊

統一書号：M8049·維145 定價:0.08元

تۇتۇق بەرمەيدىغان قىز

ئەسلى ئاۋتورى: خۇشاۋخەي
ئۆزگەرتكۈچى: ئاجاڭ
رەسسام: شېڭ سىجۈن

باھاسى: 0.08 يۈەن.